

ДІДЖИТАЛ ДИПЛОМАТІЯ ЯК ЗАСІБ ЗДІЙСНЕННЯ ПУБЛІЧНОЇ ДИПЛОМАТІЇ В УКРАЇНІ

Вікторія Юріївна МЕДВЕДСЬКА,

*д-р філос. зі спец. 052 Політологія,
доцент кафедри політології та правознавства
Луганського національного університету
імені Тараса Шевченка
<https://orcid.org/0000-0001-6817-155X>*

DIGITAL DIPLOMACY AS A MEANS OF PUBLIC DIPLOMACY IN UKRAINE

The relevance of the theses is determined by the necessity to analyze the digital diplomacy as a fundamental tool in the context of public policy production. The research stipulates the features of the digital diplomacy, especially in the context of strategic communications transition considering the pragmatic interests of Ukrainian partners. The purpose of the study is to highlight advantages and disadvantages of digital diplomacy as a key element of public diplomacy during the Russian-Ukrainian war. It is defined that, currently, there are a lot of new and prospective opportunities for development of digital diplomacy in Ukraine in the context of international relations globalization and formalization of guarantees to ensure international security.

Швидкість цифровізації в українському суспільстві сьогодні важко переоцінити. Наразі Україна займає першість з надання цифрових послуг серед усіх країн світу. Докорінно змінено уявлення про можливості взаємодії держави та громадян у площині цифрової політики. Зважаючи на це актуалізація діджитал дипломатії як основоположного інструменту в контексті продукування публічної політики набуває вагомого значення.

З метою окреслення ролі та значення діджитал дипломатії в українському політичному та міжнародному процесах, необхідно навести визначення поняття діджиталізації та діджитал дипломатії, яким надалі будемо оперувати. Згідно із онлайн-словником неологізмів “Мислово” буквально з англійської мови слово digitalization означає “оцифрування” [1]. Мається на увазі перехід інформаційного поля на цифрові технології, тобто переведення певної інформації з аналогового у цифровий формат для її легшого подальшого використання на сучасних електронних пристроях. Водночас під діджитал дипломатією розуміємо засіб здійснення публічної політики держави за допомогою соціальних мереж та цифрових каналів, зокрема для захисту національних інтересів країни [4].

Насамперед, важливо підкреслити, що діджитал дипломатія виступає ефективним інструментом комунікації. Сьогодні президенти, міністри, дипломатичні представники, політики використовують соціальні мережі та цифрові платформи для прямої комунікації із громадянами. Твітер, фейсбук, телеграм-канали, інстаграм-сторінки, особисті блоги – інструменти, які на щоденній основі сприяють налагодженню контакту з представниками органів державної влади чи дипломатичних установ інших держав, а також із громадянським суспільством. Зазначені цифрові платформи характеризуються чи-

малим функціоналом для спілкування з аудиторією, отримання зворотнього зв'язку та виголошення публічних заяв, промов, звернень тощо. Прикладом можуть слугувати щоденні звернення президента України Володимира Зеленського до народу, особливістю яких є своєчасне реагування на нагальні політичні та трагічні події в Україні, а також заклики до негайних конкретних дій світової спільноти.

Загалом діджитал дипломатії притаманні такі особливості [4, с. 10]:

1. Підвищує обізнаність щодо використання інноваційних інструментів цифровізації для перманентної налагодженої комунікації з третіми країнами, міжнародними організаціями, а також розгалуженою спільнотою зацікавлених сторін.

2. Слугує фактором підвищення ефективності інформаційно-комунікаційного забезпечення зовнішньої політики держави на міжнародній арені.

3. Виступає засобом мінімізації ризиків національній безпеці в умовах реалізації будь-якою державою / державними акторами нових політичних амбіцій.

4. Забезпечує взаєморегулювання та узгодженість між локальними, регіональними та зовнішніми цифровими політичними каналами держав [4, с.10].

Неабиякого значення заслуговує Угода про участь України у програмі ЄС “Цифрова Європа”, учасником якої стала Україна у вересні 2022 року. Мету зазначеної програми визначено як пришвидшення відновлення економіки, цифрова трансформація, зокрема опанування провідних навичок у сфері діджиталізації, розбудова цифрової інфраструктури та імплементація цифрових технологій у різних сферах життєдіяльності у період з 2021 по 2027 роки [2].

Діджиталізація супроводжується рушійними та фундаментальними змінами в міжнародних переговорах. Формування сучасних дискурсів у площині цифрової революції потребує трансформації та перебудови традиційних підходів та процедур. Дедалі доступнішим для громадськості постає широкий публічний контекст, за якого представники держав / урядів воліють до швидкого та раціонального вирішення актуальних проблем. Як наслідок уряди ставлять за мету поєднання онлайн та офлайн форматів, тобто застосування гібридного формату до ведення публічних переговорів. Браян Хокінг та Ян Меліссен у своїй праці “Дипломатія в цифрову епоху” (2015 р.) зазначають, що спілкування в цифрових умовах обмежує контакт віч-на-віч, що ускладнює розуміння співрозмовників і вимірювання їх щирості. І зокрема, такі сучасні технології як відеоконференції викликають питання щодо їх впливу на рівень довіри між партнерами [3, с. 35].

Водночас, не варто знецінювати переваги цифрової дипломатії як ключового елементу публічного ведення політики. Найвагомішим внеском тут виступає постійна присутність та залученість як публічних осіб, так і громадського сектору в соціальних мережах, що привертає увагу світового ком'юніті до активізації та пришвидшення виділення допомоги Україні під час повномасштабної російсько-української війни.

Зрештою, інформаційно-комунікаційна складова в соціальному середовищі є сполучним елементом для продукування сталої та ефективної взаємодії між органами державної влади та громадянським суспільством. Досить природньо постає органічна видозміна структури традиційних поглядів на публічну дипломатію. Це доводить про готовність та відкритість держави до ведення діалогу, розуміння настроїв суспільства, націленість на вдосконалення демократичних інститутів, апелювання до європейських цінностей.

Таким чином, темпи розвитку діджитал дипломатії в Україні відкривають нові можливості для ведення ефективної та дієвої як внутрішньої, так і зовнішньої політики у контексті глобалізації міжнародних відносин та формалізації гарантій із забезпечення міжнародної безпеки.

Список використаних джерел:

1. Онлайн-словник неологізмів “Мислово”. URL: <http://myslovo.com/?dictionary=діджиталізація> (дата звернення: 25.10.2023).
2. Угода між Україною та Європейським Союзом про участь України у програмі Європейського Союзу “Цифрова Європа” (2021-2027). Угоду ратифіковано Законом № 2926-IX від 23.02.2023. Верховна Рада України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_005-22/conv#Text (дата звернення: 20.10.2023).
3. Hocking B., Melissen J. Diplomacy In The Digital Age. Clingendael Report. 2015. URL: https://www.clingendael.org/sites/default/files/pdfs/Digital_Diplomacy_in_the_Digital%20Age_Clingendael_July2015.pdf (access date: 26.10.2023).
4. Omelianenko V. EU’s And Ukraine’s Approaches To Digital Diplomacy In The Geopolitics Of Technologies. Policy Paper. PrismUA. 2023. URL: http://prismua.org/wp-content/uploads/2023/05/Digitalization_Ukraine_EU.pdf (access date: 26.10.2023)